

SALEZIJANSKI VESTNIK

SLIKA NA NASLOVNI STRANI:

Izrez barvnega okna nad vhodnimi vrti
cerkve Marije Pomočnice na Rakovniku

SALEZIJANSKI VESTNIK

Glasilo salezijanske družine
Leto IX. št. 2/24 — 24. 5. 1976

Izdaja Salezijanski inspektorat
Ljubljana, Rakovniška 6

Odgovarja in ureja
dr. Stanis Kahne
z uredniškim odborom

Oprema: Ivan Kogovšek

Tisk: Tiskarna Ljudske pravice,
Ljubljana

Vsota podoba Marija, nas vznemirja

Ko živimo v svetu, v katerem se da vse predvideti in skoraj tehnično natančno dočiti in izračunati, se nam včasih zazdi, da smo se osiromašili za spontanost in pesniško neponovljivost. Če pogledamo v Marijino navzočnost v preteklosti Cerkve, vidimo koliko čudovitih navdihov je dala v umetnosti na vseh področjih, kjer človek duh išče izhod iz zaprtosti in ujetosti. Na žalost najdemo danes vedno manj časa za poglobitev v skrivnostno navzočnost Marijinega zgleda.

Vsek človeški otrok je ob rojstvu najprej zaplaval v materin objem in v njenem naročju poiskal prvo varno zavetje. In prva dojemljiva pobožnost je bila do Marije, kjer smo lahko razumeli njeno skrb in ljubezen ob topli materini navzočnosti. In s to prvo ljubeznijo hodimo zaznamovani do konca življenja. Na marsikaj v življenju pozabljamo, le tega prvega doživetja ne moremo pozabiti nikoli. To je nekaj, kar nam daje smisel za vse okrog nas in je gonična sila v vseh težavah, ki so tako lažje premagljive; to je nekaj, kar te vleče domov tudi takrat, ko že hodiš po svoji začrtani poti; nekaj, kar te razneži tudi takrat, ko si tega več ne dopuščamo, ker mislimo, da smo stopili v svet odraslih; to je nekaj, kar nas presega in smo veseli, da smo zmožni dojeti presežnost, kjer niti smrt ni tista zadnja kruta resničnost, ko onemiri vsa nesmiselnost neke čustveno-romantične ljubezni. Tako postaja Marija v življenju kristjana navzoča kot presegajoča resničnost in obveznost.

Stojim pred Marijino podobo, da izmolim svojo molitev. Navada? Dolg? Prošnja? Ne spominjam se več. Le trenutek, ki mi je ostal pred očmi, ostane.

Zamišljeni obrazi so gledali v tla. Kakor da bi si bali pogledati drug drugemu v oči, kjer bi lahko našli neprijetno resnico. Slikehernega, tako sem čutil, je žrla resnica, da bi s pokojnico, ki so jo nosili v krsti, pokopali tudi del naše vesti, ki nas včasih tako nevpljivo vznemirja, ko smo na to najmanj pripravljeni. To pot je ta neljuba vznemirljivka spet bila prisotna. Ves čas sem jo čutil.

Pogreb je potekal nenavadno mirno. Ljudje niso klepetali med seboj, kakor je to ob takih priložnostih navada. Tudi glasnega jokanja, ki kljče po samousmiljenju, ni bilo. Začuda, tudi ministranti so šli mirno in zbrano za župnikom, ki tokrat prav tako ni razkazoval svojih pevskih talentov. Le molitev se je šepetalna, in to tiho, zelo tiho. In ta ni bila prijetna. Ko bi bila vsaj glasna, kričava, taka, ki ti zamaši ušesa in tišino. Bila pa je tiha, razmišljajoča, vznemirajoča. Na koncu pa je spregovorila.

»Danes me je sram. Deset let si ležala priklenjena na bolniški postelji in te niti enkrat nisem obiskal. Deset pomladje je šlo mimo in mi smo zapirali tvorja vrata, da ne bi katera tudi k tebi vstopila. Vonj travnikov in cvetov smo zadrževali le zase. Praznovali smo dan žena in dan mater, tebe pa smo odrinili s tega praznovanja. Tebe nismo več imeli na seznamu živih, čeprav si se nas najbolj želela in potrebovala. Veliko Marijinih pobožnosti smo med tem opravili, toda pri nobeni nismo začutili, da bi dobra molitev morala roditi sadove. Tako smo te pustili, da si med namim umirala in trpela čisto sama. Sedaj smo ti prinesli veliko cvetja, da z njim pokrijemo tvoj grob in svojo vest. Udeležili smo se pogreba, molimo zate, dali bomo za maše, da ti dokažemo, kako te imamo radi. In vendar... sram nas je. Pozabili smo nate.«

Tako se je zvrstilo še mnogo dogodkov, spominov in srečanj, ki bi jih rad izbrisal iz duše. Vendar se, zaradi žive Marijine navzočnosti, niso dali. Tvoja podoba, Marija, ki je tako tiho in živo-dejavno vtakna v svetem pismu, nas vznemirja.

Jože Bajzek

VSEBINA

- 1 Tvoja podoba, Marija,
nas vznemirja
- 3 Don Boskova ljubezen
do gojencev
- 4 Posvečenje salezijanskih
diakonov
- 5 V iskrenju prazničnega
jutra
- 6 Don Boskovi sotrudniki
slavijo 100-letnico
- 9 Misijonar Majcen
v novem Vietnamu
- 10 Sonce vzvaja tudi zate —
Ernest Saksida
- 12 Skupnost komaj
postajamo
- 13 Srečanje mladih za
don Boskov praznik
v Želimljem
- 13 V obrti sv. Jožeta —
Alojz Plazar
- 14 Kristusova pionirka —
s. Ivana Perovšek
- 16 Skozi pesek in vihar
v zatišje — Ivan Špan
- 17 Delavni Kladivar —
Matija Šuga
- 18 Salezijanski misijoni
po abecedi
- Ali ga poznate?

DON BOSKOVO VZGOJNO POSLANSTVO

božje podobe, temveč tudi božji otroci. Starše ljubimo tudi tako, da imamo radi njihove otroke. Vsak kristjan je postal pri krstu božji otrok. Tako so tudi don Boskovi gojenci, ki so bili krščeni, bili zanj predvsem božji otroci.

Navadno je tako, da tako izraz »poda božja« kakor »božji otrok« zelo pogosto uporabljamo. Toda ti izrazi nam nič ne povedo. Niso sposobni, da bi nam prikazali vse bogastvo resnične vsebine, ki jo nosijo v sebi. Don Bosko se je odlikoval v tem, da je izrazom in besedam hotel priti do dna in jih razumeti v vsej globini in širini. In kdor ima Boga rad, se mora ob besedah »poda božja« in »božji otrok« napolniti z navdušenjem in veseljem. To pa vodi k nujnemu obnašanju v skladu s takim prepričanjem.

Pronikniti v globino

Ljudje vidijo v svojih soljudeh zunanjost. Le malo se jih dokopljajo do spoznanja duše sočloveka. Še manj se dokopljajo do osebnostnih globin človeške biti. Le redki pa imajo bolj jasno spoznavo odnosov, ki jih ima vsak človek do Boga. Zdi se, da je don Bosko spoznal ljudi »narobe«. Ni začel z zunanjostjo, temveč je skušal pronikniti prav do osnovnih odnosov, ki jih ima vsak človek do Boga. To je pokazalo zlasti prvo srečanje Dominika Savija s svojim učiteljem. Don Bosko je zapisal: »Čudil sem se delom, ki jih je božja milost dovršila v Dominikovi duši.«

Kakor pri Dominiku tako je don Bosko tudi pri vseh drugih gojenčih in ljudeh šel v globino: kak odnos ima ta fant do Boga in kaj vse je božja milost naredila v njegovi duši.

Učinki ljubezni

Glavni učinek ljubezni je predanost, ki jo kaže tisti, ki koga ljubi, tistemu, ki ga ljubi. Don Bosko je najprej goreče ljubil Boga. Ta ljubezen se je potem obračala do vsega, kar tudi Bog ljubi. In ker Bog ljubi vse, kar je ustvaril, in zlasti še svoje otroke, ki so postali v krstu deležni njegovega božjega življenja, je bilo nujno, da je tudi ljubil vsakega fanta z vsem srcem.

Izhodišče za don Boskovo ljubezen do fantov ni bila zunanjost, pridnost, poslušnost, temveč fantov odnos do Boga, kolikor je bil ta fant, recimo sicer poreden, nagajiv in tudi pokvarjen, božja stvar in božji otrok.

V. Dermota

Don Boskova ljubezen do gojencev

Don Bosko ima »mene« najrajši

Med toliko izrednimi dogodki v življenju sv. Janeza Boska je najbolj značilno, da je bil vsaki, ki je prišel z njim v stik, prepričan, da ima njega med vsemi najrajši. Don Bosko se je zlasti med odmori redno pogovarjal in zabaval s svojimi fanti. Dostikrat je pogovor nanesel tudi na to, kdo ima koga posebno rad. V takih primerih je don Bosko skoraj vedno vsem skupaj postavil vprašanje: »Koga pa ima don Bosko najbolj rad?« To vprašanje je vedno dobilo isti odgovor. Roke vseh fantov, ki so bili vprašani, so se kot na povelje stegnile kvišku in od vseh strani se je zaslila krik: »Mene! Mene! Mene!«

Skrivnost don Boskovih vzgojnih uspehov

Zgodovina vzgojeslovja nam pravi, da so nekateri sicer znameniti vzgojitelji, kot npr. Seneca, Pestalozzi itd., imeti zelo lepe teorije o vzgoji, pri praktičnem vzgojnem delu pa so popolnoma odpovedali (Seneka je dal umoriti njegov gojenec cesar Neron). Pri don Bosku je bilo prav naspotno: don Boska štejemo med najbolj uspešne vzgojitelje. Recemo lahko, da so o don Bosku vsi njegovi gojenci ohranili najlepše spomine in imeli od njega najučinkovitejše vzgojne navade.

Razlog za tako velike uspehe pri vzgoji je v dejstvu, da je don Bosko znal vsakemu gojencu dati občutiti, da ima prav njega najbolj rad. Če ima kdo koga rad, o njem govori samo dobro, in če ga ima zelo rad, se ravna po nje-

govih nasvetih. In prav to je bila pri don Boskovih gojencih najbolj značilna okoliščina.

Ne videz, temveč resnica

Mogoče bi kdo misil, da je bil don Bosko tako dober glumec in je imel sposobnost na mladega človeka narediti vtis, da ima njega najbolj rad. Toda to se je pokazalo kot nerensnično, zlasti pri fantih, ki so morali zaradi slabega vpliva na svoje tovarische zapustiti zavod. Take gojence je don Bosko zvesto spremjal od zavodskih vrat pa tako daleč, dokler niso dobili drugje primerenega zatočišča. Pri tem ni štrelil z naporji, denarnimi žrtvami in s svojim osebnim vplivom. Prav v takih izrednih primerih je bila don Boskova ljubezen do fantov še posebno velikodušna in dobrodelna.

Osnova don Boskove ljubezni do gojencev

Don Bosko je bil človek, ki je živel iz globoke vere. Ta vera mu je kazala vsakega človeka v njegovem odnosu do Boga. Ljudje smo božje stvari in božji otroci.

Kdor zares ljubi Boga, ta mora ljubiti tudi stvari in reči na svetu, saj jih je hotel, zamislil in ustvaril Bog. Za don Boska je bil vsak gojenec takšna božja stvar, ki je bila za razliko od drugih stvari, ustvarjena po božji podobi. Ker je don Bosko tako goreče ljubil Boga, je s prav isto ljubeznijo ljubil tudi živeče božje podobe, vse ljudje.

Toda za don Boska so bili njegovi gojenci ne samo kot ljudje

POSVEČENJE

salezijanskih
bogoslovcev

LJUBLJANA-RAKOVNIK, 1. februarja 1976. — Slovenski metropolit in ljubljanski nadškof dr. Jožef Pogačnik je osmim salezijanskim bogoslovjem podelil diakonat. — Diakoni so na spominsko podobico zapisali besede apostola Pavla: »Glej, prihajam, da spolnim, o Bog, tvojo voljo« (Hebr 10, 9). — Začetek obhajanja slovesnosti v 75. letu prihoda don Boskovih sinov v Slovenijo.

Osnovna zahteva vsakega časa je: biti popoln človek. Vsak dan znova se odločati. Odločiti se je treba za ali proti. Srednje poti nikakor ni.

Kristjan pozna edini, njega vreden odgovor: »Glej, prihajam, da spolnim, o Bog, tvojo voljo« (Hebr 10, 9). Manj ali bolj važni trenutki življenja — vseeno. Danes povsod zahtevajo neoporečne ljudi.

Osem don Boskovih sinov, salezijancev, se je odločilo stopiti više, bliže Kalvariji. Ljubljanski nadškof dr. Jožef Pogačnik je 1. februarja opravil obred njihove posvetitve. Sklonjeni, z izrazom globoke ponižnosti, so cerkvenemu predstojniku obljudili pokorščino, zvestobo nauku Cerkve. Slovesni trenutki! Skupaj z dolžnostmi so prejeli tudi pravice. Sedaj bodo na razpolago samo še Kristusovemu skrivnostnemu telesu, Cerkvi, a kot salezijanci še posebej »ubogi in zapuščeni mladini«. Dokler ne prejmejo mašniškega posvečenja, bodo duhovnikovi pomočniki.

Vsa malo pozabiti vsakdanje skrbi, podati se v bližino gorskega miru ali za samostanske zidove! Vsak važen korak zahteva večjo zbranost in trenutek, da Bog v tebi spregovori. V začetku januarja so se umaknili v objem naših gora. Skupaj z voditeljem so skušali okrepliti temelje in utrditi dobro voljo. Napravili so načrte in ...

Še enkrat. Tokrat pred samim praznikom so začutili potrebo, da »odrinejo na globoko«. Kartuzijanci so jim gostoljubno odstopili prostor in jim hkrati dali zgled. Drugačno okolje, a isti namen: klic k Bogu za vztrajnost in za nenehno božjo pomoč.

Pred 75 leti je Rakovnik sprejel prve saleziance. On takrat so njegovi stalni prebivalci. Slovesnost posvečenja diakonov je hkrati pomenila začetek prireditve v tem jubilejnem letu.

aran

V iskrenju prazničnega jutra

duhovna obnova ministrantov

Le odkod so se vzeli! Odhajal sem proti Dolenjski cesti, tisti, ki pelje proti Dolenjski. Po klancu proti mogočnemu portalu rakovniške cerkve so se podili v skupinah — dečki. Tu in tam je med njimi izstopal kakšen odrasel, kot bi bil njihov glavni kavboj. Nekaj sem slutil, nisem pa natančno vedel, kaj se dogaja. Popoldne so mi povedali: najmlajši mašni strežniki iz ljubljanskih župnij so se zbirali na Rakovniku k celodnevni duhovni obnovi. Ta pa je bosa, pomislil prvi hip; ta živžav pripraviti na duhovno obnovo. Pretežka se mi je zdele ta beseda, premodra, pregloboka, verjetno pa tudi starikava in obrabljena. Duhovna obnova, duhovna obnova, vse samo duhovna obnova. Duhovno so se obnovili, duhovno so se obogatili, duhovno so se telovadili.

Popoldne sem se temu živžavu pridružil, ko jih je župnik z žal predsedoval pri evharističnem slavju. Napolnili so kapelico v katakombah. Bilo je zbranih kakšnih 130. Poslušali so, peli so, Ciril Slapšak se je postavil prednje, z njimi pel, Jože Vidic, rakovniški kaplan, jih je tu in tam opozoril na trenutek, ko se je treba zbrati, z njimi je pel, jih miril. Potem, med prošnjami, je ta živžav povedal takšne stvari, ki bi jim starejši tažko prisodili, ko jih pogledamo v tistem nemiru v šoli, na ulici, doma... Spontano so se vrstile prošnje: Jezus, da bi se večkrat srečevali, da bi opravljali svojo strežniško službo lepo in dostoожно; poglej na lačne po svetu, Gospod, nasiti jih, napoji z rešnico, ljubeznijo, dobroto; na nas kristjane poglej, da bi ti bili zvesti, goreči; staršem bodimo dobri otroci, hvaležni, resnicoljubni, da bi mnogi med nami vzljubili duhovniški poklic, da bi ne pozabili, da služimo Bogu, pri oltarju, da smo Jezusu, ki pri-

haja na oltar, najbližji... Še so se vrstile prošnje iz tistih mladih src, iztisnili so v svoje besede splošni nemir, hrup ulic in stisko človeštva. Kdor jih je poslušal, je spoznal, da je v tem živžavu nekaj božjega iskrenja; zaželet si je, da bi ostali dobr, kot so, resnicoljubni in pravični, zavzeti in sprejemljivi za tisto, kar prinaša evangelij.

Dan je bil lep zanje, ki so ga hoteli sprejeti. Veliko jih je bilo in tudi to jih je osrečevalo in potrjevalo v spoznanju, da je lepo biti ministrant, še lepše, če jim ta služba pripomore, da pozneje postanejo dobri kristjani, ne le v cerkvi, temveč na vseh položajih, kamor jih pot pripelje.

To je bilo 13. marca, ko je toliko ljubljanskih najmlajših strežnikov iskalo svojo pravo podobo, podobo mašnega strežnika. Že čez nekaj tednov, 3. aprila, pa so se na Rakovniku zbrali starejši ministranti, iz šestega, sedmega in osmega razreda — tokrat so bili le iz 15 ljubljanskih župnij. Tudi ti odrasli ministranti so iskali pravo podobo mašnega strežnika. Le-ta naj bi bil velikodušen. Skupno so se pogovarjali o različnih poklicih, med drugimi tudi o duhovniškem. Okrog 110 ljubljanskih ministrantov se je spet srečalo v radosti medsebojnega spoznavanja, evharističnega praznovanja, duhovnega poglavljanja. Ni bilo tistega živžava. Bilo je resno, udeleženci so pokazali zavzetost. Mnogi so povedali skupnosti, kako pripravljajo mašo, kako vadijo mlajše ministrante v branju berila, prošenj... Popoldne jim je Ciril Slapšak pomagal z diapositivi izpraševati vest: izseki iz vsakdanjega življenja, ob katerih se deček lahko zamisli v svoj vsakdan. Bila je potrebna priprava, potrebna je bila skupna molitev, da so začutili, da je spoved pomembna. Izkazalo se je, da mnogi ministranti ob svoji službi že dolgo niso opravili spovedi. Sedaj jim je bila dana možnost, da so to lahko storili. Bili so navdušeni tudi ob filmu Ernest Saksida — film, imenovan po slovenskem misijonarju, ki deluje v don Boskovem otroškem mestu v Braziliji. Tu je okrog tri tisoč otrok, Saksida jih vzbjava, s svojimi sodelavci pomaga tem revnim otrokom do kraha, poklica in človeka vrednega življenja. Ministranti so bili navdušeni za požrtvovalnost velikega Slovence in izjemnega misijonarja.

Nekaj velikega se je oprijelo teh mladih duš. Srečanje jih je spodbudilo k iskreni službi oltarju. Pravimo, da so ministranti navihani. Zares, včasih je tako. Ne moremo pa zanikati, da so prav oni velikokrat nosilci lepe iskrenosti, dobrote in požrtvovalnosti. Taka in podobna srečanja jih strnejo in prijateljsko med seboj povežejo.

Jani Ravenko

DONBOSKOVIS SOTRUDNIKI

Slavijo
stoletnico
svoje
apostolske
dejavnosti
v Cerkvi

Salezijanska družina stopa skozi obdobje pomembnih stoletnic. Za nami je že stoletnica salezijanov, Hčera Marije Pomočnice, letosno leto pa zajema še tretjo veliko vejo salezijanske družine — sotrudnike. Oni so bili navzoči v don Boskovem začetnem delu, ko je svoje poslanstvo začel usmerjati k zapuščeni mladini, v predmestju Turina. — Ob stoletnici laičnega apostola v don Boskovem duhu nas je obiskal don Mario Cogliandro, vrhovni tajnik za salezijanske sotrudnike v Rimu. — Obiskal je nekatere skupnosti: Rakovnik, Želimlje, Kodeljevo; bil je tudi pri sestrah v Ljubljani in na Bledu ter pri naših bolnikih na Trsteniku. V prijetnem in prepričljivem dialogu nam je priporočil poglavljajanje naših sotrudnikov. Zelo mu je pri srcu, da bi skupno iskali možnosti za učinkovito pričevanje sotrudnikov v krajevni Cerkvi. — V spomin nam je zapustil iskrene besede v članku, ki ga objavljamo, kakor tudi spodbudo, ki jo je dal sotrudnikom ob rednem mesečnem shodu k duhovni obnovi na zadnjo nedeljo februarja, v cerkvi Marije Pomočnice na Rakovniku.

Sveti Duh je s posegom božje Matere Marije poklical don Boska in mu dal srce očeta in učitelja, da se je lahko predal napredku in reševanju mladih, posebno ubogih in zapuščenih in prav tako malih in odrinjenih ljudi. Da bi se to poslanstvo nadaljevalo, jè Sveti Duh vodil don Boska, da je dal življenje poleg drugim apostolskim silam tudi SALEZIJANSKIM SOTRUDNIKOM.

SOTRUDNIKI so dobri kristjani, laiki ali duhovniki, ki sledijo svojemu lastnemu klicu svetosti, ko si prizadevajo, čeprav brez vezi redovnih zaobljub, za mladinski ali ljudski apostolat po don Boskovem duhu v službi krajevne Cerkvi in v združenju s salezijansko družbo.

Kakor Kristus govorijo z življenjem: »Pustite, naj pridejo k meni mladi.«

Kakor don Bosko, njihov ustanovitelj, ponavljajo: »Gospod, daj mi duše, drugo vzemi.«

POKLIC sotrudnika pomeni biti zavzeto pričujoč v Cerkvi in v svetu. Njega se poslužuje Kristus, da bi mogel še naprej ljubiti mladino našega časa.

Ustanova sotrudnikov se bo razširila v vse dežele,
med vse kristjane... Prišel bo čas, ko bo ime
sotrudnik pomenilo dobrega kristjana... Sotrud-
niki bodo tisti, ki bodo širili katoliškega duha.«

(Don Bosko)

Dragi moji sotrudniki in sotrudnice, združimo svoje
sile in storimo vse, kar je v naši moči, zase in
za druge. Marija Pomočnica bo zelo zadovoljna,
ko bo videla, kako po vaši zaslugi gredo mnoge
duše v nebesa.

(Don Bosko)

»... Kdo ve, je ponavljal, če bi ti mladostniki imeli
ob sebi prijatelja, ki bi zanje poskrbel, jih sprem-
ljal in poučeval v veri; kdo ve, če se ne bi ob-
držali daleč od prepada; tudi število tistih, ki
odhajajo v zapore, bi se gotovo zmanjšalo?«

(Don Bosko)

Don Boskova genijalna zamisel **salezijanski sotrudniki**

Bog je oče vseh ljudi in želi, da bi se zveličali, s tem da spolnjujemo njegov zakon ljubezni, ki ga je razdelil Kristus. Sveti Duh je po ustavniteljih v Cerkvi vedno vzbujal karizmatične tokove, posamezne vernike pa vabi, naj se vzkrijčijo vanje in nadaljujejo njegovo služenje v dobro Cerkve in sveta.

Don Bosko, eden izmed velikih ustavniteljev, je začel salezijansko delo, ki je v več kot sto letih obrodilo v človeški družbi veliko dobrega.

Nekateri kristjani čutijo neko simpatijo, nagnjenje, smisel in poklicanost, da bi uresničili svoje krščansko prizadevanje po don Boskovem načrtu: biti znamenje in nosilci božje ljubezni mladim in ubogim.

SALEZIJANSKA DRUŽINA

V salezijanski družini so različni apostolski poklici: redovniki in redovnice; posvečeni v svetu; škofijski duhovniki in zavzeti laiki, ki živijo v svoji družini dar vere na poseben način — v don Boskovem duhu — in v posebni povezanošti s salezijansko kongregacijo: salezijanski sotrudniki. Leti uresničujejo svoj poklic k svetosti tako, da posnemajo stil priateljstva s Kristusom, ki ga je rabil don Bosko, da gledajo na ljudi, zgodovino in svet, kakor je gledal on, da se kot on ravnajo v vsakdanjem življenju: v družini, pri delu, v molitvi, v veselju in žalosti, v trpljenju, v krivicah in da ljubijo svoje brate, kakor jih je ljubil Kristus.

»Salezijanski sotrudniki, naši sodelavci! Zavedajte se svoje velike možnosti, da storite kaj dobrega. Delajte to pogumno in velikodušno. Bodite izbrani kvas, ki bo prekvasil mnoge.« (Janez XXIII)

STO LET PRAVILNIKA SOTRUDNIKOV

Ti laiki in duhovniki so pomagali don Bosku pri delu za vzgojo mladine že od vsega začetka njegovega dela v Turinu, ne da bi imeli kakšen dolčen pravilnik. Zahtevali so ga 1873. za vsako ceno, da bi si tako zagotovili medsebojno edinstvo in trajnost. Don Bosko je predlog sprejel in jih zadolžil, da bi ga v treh letih napisali, ga dopolnjevali in prilagajali njegove ideje različnim okoliščinam njegovih sodelavcev. Končno je bila 12. julija 1876 pripravljena za tisk knjižica z naslovom »SALEZIJANSKI SOTRUDNIKI ali kako naj kristjani praktično prispevajo k moralnemu življenju in napredku človeške družbe«.

Obhajamo torej stoletnico tega pravilnika, ki v svojih osmih kratkih poglavjih daje okvir, kako koristiti sebi z življenjem, ki je preprosto, toda aktivno, in kako delati dobro drugim, posebno dečkom in mladostnikom, tako da jim damo vzgojo, ki daje prednost človeškemu in krščanskemu razvoju.

NOVI PRAVILNIK

Na veliko noč 1974. je šesti don Boskov naslednik don Alojzij Ricceri razglasil novi PRAVILNIK, ki prilagaja današnjim kristjanom iste ideje kot pred sto leti. Združenje s Kristusom v molitvi in delovanju, evangelijsko življenje v družini in pri delu, določen poklic za posebno poslanstvo v službi mladine in ljudi, da bi zoreli v pristne krščanske osebnosti. Za to je torej potrebno duhovno oblikovanje, ki temelji na božji besedi in na sakramentih (posebej spreobračanje življenja in euharistija), pobožnost do Marije in zvestoba papežu, vse to pa v vzdušju pripravljenosti, dinamizma, optimizma in veselja, ki tvorijo stebre salezijanskega duha.

Kristjan lahko živi svojo krstno milost tako, da uresničuje različne konkretnе poklice: kadar Sveti Duh usmerja svetnike mladih, ni druge poti, ki bi vodila k sreči, kot ta: reči don Bosku da.

Dragi sotrudniki, ob pomembni obletnici vašega dela v Cerkvi vam obljudljamo svojo bližino v molitvi. Poglobite svojo vero, da boste mogli spoznati znamenje časa, in primernost vašega pričevanja v sedanjem svetu.

Don Bosko tudi danes pričakuje od vas to, kar nam je vsem naročil Kristus:

Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da bodo videli vaša dobra dela in slavili vašega Očeta, ki je v nebesih.

(Mt 5, 16)

Da bi mogel uresničiti poslanstvo v korist mladih je Don Bosko ustanovil duhovno družino, ki jo tvorijo tri veje:

- **SALEZIJANCI**
- **HČERE MARIJE POMOČNICE**
- **SOTRUDNIKI**

Prvi dve delata redovne zaobljube in živita v skupnem življenju; sotrudniki pa so »zunanjí salezijanci«, toda pravi salezijanci in pravi udje ene in iste družine.

Tri veje imajo skupno:

Ustanovitelja, mladinski in ljudski apostolat, duha, ki jih vnema, in vzgojno metodo.

Nadalje so še nastale **druge skupine**, ki tvorijo del don Boskove družine. Sem spadajo salezijanski bivši gojenci in bivše gojenke.

Don Boskov naslednik je skupni oče in vez edinstvi.

Sotrudnikom

— OB REDNEM SHODU NA ZADNJO NEDELJO V MARCU V CERKVI MARIJE POMOČNICE NA RAKOVNIKU

Zelo me veseli, da sem v tem trenutku sredi med vami, dragi sotrudniki in sotrudnice, da skupaj z vami dam hvalo Gospodu in darujem Kristusovo daritev.

Prinašam iz Rima poseben blagoslov od papeža, ki sem ga prejel ob priložnosti svoje srebrne maše, z namenom, da bi ga ponesel vsem, ki spadajo v zvezo sotrudnikov, obenem pa pozdrav od don Riccerija, don Boskovega šestega naslednika.

Veselje — glavna misel bogoslužja, ki ga skupaj opravljamo, naj nas poveže in stori, da bomo vsi čutili, da smo božji otroci.

Naša mašna daritev naj se poveča z našimi prošnjami in molitvami k skupnemu Očetu, z našimi žrtvami in z našim upanjem v vstalega Kristusa.

Bog je dal don Boska kot dar Cerkvi in človeštvo. Don Bosko pa je dal kot dar SOTRUDNIKE Cerkvi in družbi. Don Bosko je dal sotrudnikom, pravkar se dopoljuje 100 let, kot dar PRAVILNIK, po katerem lahko posvetijo sami sebe in se darujejo drugim.

V tem trenutku imam pred seboj zelo zaslужne sotrudnike, ki so v svojem življenju naredili toliko dobrega, toda rad bi se spomnil tudi tistih, ki jih ni tukaj, ki so se že preselili v nebeško domovino, kajti z njihovo pomočjo moremo tudi mi nadaljevati to pot posvečenja. — Tudi v tej deželi so salezijanci skupaj s sotrudniki vsa leta molili, trpeli in upali.

Salezijanska družina je tista, ki mora rasti tudi po sto letih, odkar je nastala, kajti v vsaki naravni družini obstaja naravno rojstvo, v salezijanski družini pa duhovno rojstvo.

Prepričan sem, da želi vsaka izmed vas zapustiti neko dediščino, dediščino ljubezni do Kristusa — v don Boskovem duhu. Don Bosko duh pa se je konkretno uresničil v tem Pravilniku pred sto leti, ki ga je dal sotrudnikom, v Pravilniku, ki ste ga brali, živelii, in v duhu katerega boste nadaljevali svoje življenje kot dobrni kristjani.

Pred dvema letoma je don Alojzij Ricceri, don Boskov naslednik, razglasil novi pravilnik za salezijanske sotrudnike, ki je v svoji izdaji obnovljen in prilagojen smernicam drugega vatikanskega koncila in vrhovnega občnega zbora saleziancev.

Nekako tako se je zgodilo, kot smo slišali v današnjem evangeliju. Novo vino moramo dati v nove mehove, kajti če bi dali novo vino v stare mehove, jih razžene, uniči — podobno imamo tudi mi čudovit vrelec v tej zamisli v tem pravilu življenja. Rdeča nit tega pravila življenja je v tem, da sledimo Kristusu in njegovemu evangeliju, da začutimo klic in izvršimo poslanstvo. Don Boskovo poslanstvo, kakor vam je znano, predragi moji, je namenjeno revni in zapuščeni mladini. Toda te revščine ne smemo razumeti samo v ekonomskem smislu, ampak tudi v duhovnem, nravnem in čustvenem. Kot revne smatramo tisto mladino, ki ji hočejo iztrgati Boga iz srca; revni so tisti, ki živijo v družini, kjer se starši več ne ljubijo; revni so tisti, ki ne morejo spoznavati Kristusa in njegove ljubezni, ker ne obiskujejo verskega pouka. To so področja vašega poslanstva, vašega apostolata. Prav zato, ker mineva že sto let, odkar nam je don Bosko dal to izročilo, ga sprejmimo in prenovimo za naše bodoče življenje.

To naše darovanje mladini pa kot prepričani in aktivni kristjani poskušajmo vršiti v posebnem duhu, v don Boskovem stilu. Vse to ste že delali do sedaj in boste tudi v bodoče, s tem ko živite evangelij v don Boskovem duhu.

Ta salezijanski duh, ki ga vi že živite, ima nekatere posebne lastnosti:

PRIPRAVLJENOST je prva lastnost. Pripravljenost pomeni, da smo pripravljeni v dejanju in s srcem ponoviti besedo božje Matere Marije: Zgodi se! Pripravljen sem izvršiti twojo voljo.

Od vsakega sotrudnika se ne pričakuje vse, ampak to, da vsak z ozirom na svoje nagnjenje in pripravljenost naredi, kar zmore.

DINAMIZEM je drugi dar salezijanskega duha, to pomeni, da smo živi v živem telesu Cerkve. Če boste vi sotrudniki živi v živem Cerkvi, boste širili okrog sebe dober zgled, ki bo pritegnil druge okrog vas, da bodo posnemali bogastvo krščanskih kreposti.

OPTIMIZEM je tretja značilnost. Kristjan ne sme biti nikoli črnogled. Izza oblakov pride vedno sonce.

Tudi takrat, ko živimo v preizkušnjah, tudi takrat, kadar nas težave življenja pritisnejo, da ne moremo delati dobro, vemo, da je Kristus vedno z nami.

VESELJE je četrta lastnost. Don Bosko je svetnik veselja je svetnik zadovoljnosti.

Po sto letih, ko je don Bosko pokazal pot, po kateri naj hodimo, obnovimo v tem svetem mašnem bogoslužju naše prizadevanje, da bi mu ostali zvesti.

To bodi moja čestitka vam sedaj, ko zapiščam Ljubljano, da bi v vsakem izmed vas raslo veselje in da bi salezijanska družina dobivala nove člane v zadovoljstvo vseh. Bodite veseli, vedno veseli v Jezusu Kristusu!

Salezijanski misijonarji in misjonarke (185) na avdenci pri Pavlu VI.

MISIJONAR MAJCEN

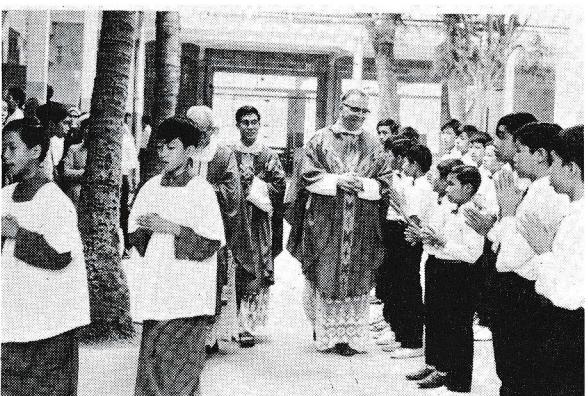
V novem Vietnamu

»V POTU SVOJEGA OBRAZA...«

V novem Vietnamu živi tudi Cerkev na nov način, v Cerkvi in vietnamskem ljudstvu pa don Boskovi sinovi. Razen nekaj evropskih misijonarjev, med katerimi je tudi naš misijonar Andrej Majcen, so vsi salezijanci domačini in jih je 130. Vsi so šli skozi njegovo šolo in sedaj že zavzemajo odgovorna mesta v salezijanskem redovnem in pastoralnem življenju.

Največ saleziancev živi na področju Ho-Ši-Minha. V njem so vodili tehnično šolo Don Bosco. Bila je največja in najlepša salezijanska ustanova. Sedaj je v državnih rokah. Don Boskovo Ognjišče (Foyer Don Bosco) ima 121 sirot; kmalu ga bo prevzela državna ustanova. V salezijanskih rokah so ostale hiše, ki so namenjene za poklice: v Thu Ducu je 70 aspirantov, starih 15–16 let. Pol dneva so v državni šoli, drugi del dneva pa delajo na polju, da se lahko preživljajo. V Tam Haju je noviciat, ki ga vodi naš misijonar Andrej Majcen: trenutno je 12 novincev. Nekako 30 km od Sajgona je še salezijanska župnija v Ba Thonu.

Druge salezijanske ustanove se nahajajo, daleč od Sajgona in so omejene samo na pastoralno delo v župnih. Prva od teh je v Doc Moju. Razen osebja je še skupina klerikov. »Pravkar smo končali z izgradnjijo stanovanja, sedaj se posvečamo učenju. »Kakor povsod drugod, tudi ti živijo od kmetovanja. V Dalatu je hiša za bogoslovce: življenje je mnogo trše. Študij je omejen na tri ure na dan, ves ostali čas uporabijo za delo na polju pri slapovih reke Dalata. Drugih sredstev za življenje ni. Hoja na polje traja po celo uro. Tudi preživljvanje v župnih Thanj Binj in Lien Khuong je kakor drugod. Polje je dobro obrodilo in župnijsko delo je tudi prineslo svoje sadove. Tudi tej župniji je dodeljenih nekaj klerikov, ki študirajo in delajo na polju. To jih zelo utruja. Salezijanci so prevzeli še eno župnijo, in sicer v Gia Moju: živijo v baraki, ljudje pa pomagajo postavljati cerkvico iz lesa.

Vsi se morajo preživljati z delom svojih rok, bodoči na polju ali z obrtno.

Zaenkrat se salezijanci dobro držijo. Odšlo jih je samo 11. Vrnili pa se je neki inženir po treh letih življenja v svetu. V drugih redovnih družbah člani niso mogli več vzdržati tako težkega življenja. Don Boskovo geslo: Z delom in zmernostjo bo cvetela naša družba, se uresničuje tudi v Vietnamu.

ZASTARELO OSTRGATI — NOVO VPELJATI

Iz te stvarnosti nam je pisal misijonar Andrej Majcen 3. decembra lani in 13. januarja letos. Med drugim piše:

Konec aprila 1975 (še pred novo stvarnostjo) sem predal ravnateljstvo v Thu Ducu sobratu Vietnamcu, svojemu bivšemu gojencu in novincu, ki mi je takoj poveril službo magistra v noviciatu. Začel sem z 18 novincami, sedaj jih imam še 12. Novi časi so zahtevali vetera et nova — staro in novo. Novinci morajo delati 5 ur na vrtu, da pomagajo gospodarstvu in se tako uvrstijo v nov način življenja. Sem kar miren in delam naprej. Marsikaj, kar sem se naučil pred leti v Jugoslaviji glede odnosov do socialistične stvarnosti, mi je sedaj dobrodošlo.

Kar vesel sem, ko vidim, kako so ti naši mladi predstojniki, moji nekdanji novinci, kar lepo počiščo spreveli svoje vodstvene službe, in da vlada med vsemi zelo dober don Boskov duh.

Pred mesecem me je povabil na slovesno večerjo predsednik mladinskega gibanja v Thu Ducu. Peli in govore so imeli tudi zame, jaz pa sem jim govoril o spominu na Ho-Ši Minha, ki sem ga srečal v Kunmingu na Kitajskem pred 25 leti.

Za Andrejevo so mi sobratje in novinci priredili veselo akademijo. Bilo je nekaj nepričakovanega in prisrčnega. V obednici nas je bilo 68. Prišli so od vseh strani sajgonskega okrožja. Prosili so in kar hitro dobili dovoljenje od oblasti za sestanke.

Za vietnamsko novo leto Tet so vojaške oblasti v Thu Ducu povabile tudi saleziance na praznovanje. Vsi se veselo pripravljajo, da bi bilo čim bolj slovesno, saj ga bodo prvič po sto letih praznovali v miru.

Te dni me je obiskal tudi nadškof Binh (binj) in mi dejal, da vsi misijonarji, ki so še ostali, lepo delujejo v njegovi nadškofiji. Na splošno je bil božič praznik miru in so ga državni predstavniki ne samo dovolili, ampak celo pomagali organizirati. Na splošno duhovniki kar svobodno delujejo in se je začetni strah polegel.

Praznik sv. Frančiška Saleškega bomo praznovali skupaj z nadškofom Binhom: sešli se bodo skoro vsi salezijanci, kar jih je v Južnem Vietnamu:

Šole smo morali prostovoljno prepustiti državi. Vrgli smo se na delo med ubogim ljudstvom po don Boskovem naročilu. Našim salezijancem dopovedujem, naj se radi vključijo v prenovo domovine po novih smernicah: zastarelo je treba ostrgati, novo pa premišljeno vpeljati.

Tako bi lahko rekel vsakdo od 2000 fantov in deklic v »Don Boskovem mestu« v barakarskem predmestju brazilskega obmejnega mesta Corumbá. Ernest Saksida je najbrž neštetokrat dejal sam sebi: Sonce vzhaja tudi zame. Hotel je, da bi to lahko doživljali tudi mladi, ki so jim starši dali samo življenje in prav nič drugega. Zanje in z njimi je organiziral »mesto« pod svobodnim soncem. To ni geto mladih, v katerem se vrti motor v prostem teku, samo za današnji dan, samo da živiš, v neki naivni brezskrbnosti. To »mesto« je jedro bodočih družin, ki se vključuje v resničnost tega sveta, ki živi za jutrišnji dan...

IZ SONČNE PRIMORSKE

Rojen sem bil, pripoveduje za naš Vestnik Ernest Saksida, v Dornberku pri Gorici v sončni Primorski 15. oktobra 1919. Moji starši so bili Jožef in Katarina Vodopivec. Osnovno šolo sem obiskoval v domačem kraju, samo zadnje leto sem bil v goriškem Alojzijeviču. Jeseni 1931 sem bil že na drugem koncu Italije v salezijanskem misijonskem zavodu v Bagnolu Piemonte. Po nižji gimnaziji sem že dobil duhovniško obleko in odpotoval v »misijone«, v Cuiabá v Brazilijo. Tam sem dokončno postal don Boskov duhovni sin. Po klasičnih študijah so sledili bogoslovni. Krone moje priprave na delo je bilo mašniško posvečenje 17. februarja 1946 v San Paulu. Kot duhovnik sem delal v naših zavodih, najprej tri leta v Goianiji, potem pa devet let v Corumbá kot šolski vodja. Aprila 1961 sem začel ustanavljati »Don Boskovo mesto«, po portugalsko, »Cidade Dom Bosco«.

Malo več bi rad povedal o svoji poti v don Boskovo družbo. Svoja otroška leta sem preživel v strogo vernem družinskem okolju, ki je bilo tesno povezano z domačim župnikom. Oče je poskrbel, da je doma vladal strog red in pridnost pri delu, da bi otroci dosegli boljše življenjske pogoje. Vse to mi je pomagalo, da sem si izbral duhovniški poklic.

K DON BOSKU IN V BRAZILIJO

Zaradi težav z latinščino sem izstopil iz škofjskega semenišča v Gorici. Bilo je že odločeno, da bom šel k frančiškanom. Zmenjeno je bilo, da bodo prišli patri med počitnicami po mene, in še nekaj drugih fantičev naj bi vzeli s seboj v svoj naboštanj. Prav tisti dan sem s svojimi prijatelji nabijal žogo. Ko sem prišel domov, so mi dejali, da so frančiškani že odšli.

MISIJONAR MAJCEN V NOVEM VIETNAMU

Pravkar sem dobil katoliški tednik Cong-gioo van Dun toc — Katoličani in narod. Prinaša veliko slik s škofovsko konferenco, na kateri so govorili tudi državni predstavniki. Tednik govori med drugim tudi o jugoslovanskem nogometu in navaja znamenite igralce: O-blak, Xko-bla, Sai-koje-xki, Ka-ta-lin-xki... Tednik ima 12 strani.

To pismo pišem iz bolnice, kamor so me pripekljali včeraj ponoči ob 10. uri zaradi prebavil. Danes počivam, berem in pišem pisma.

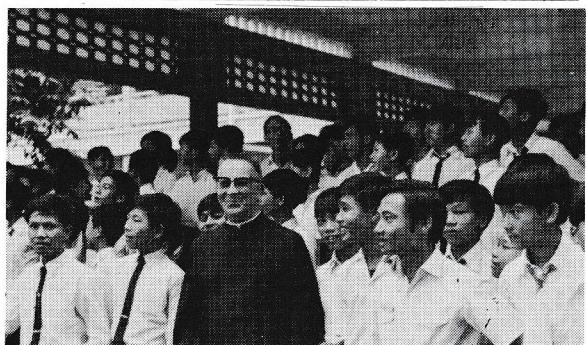
Priredil Stk

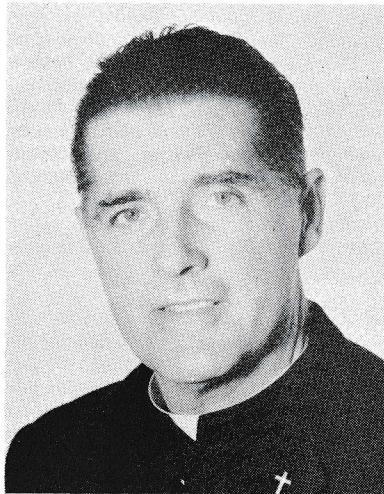
Kako sem zvedel za salezijance, se ne spominjam več. Toda tisto jesen sem bil že v salezijanskem misijonskem zavodu v Bagnolu Piemonte. V začetku mi je šlo zelo težko. Premagati sem moral velike zaprte na poti misijonskega poklica. Ko sem se spomnil na strogega očeta in na težko kmečko delo, sem stisnil zobe in šel naprej z novimi močmi. Tako sem postal misijonar še pred noviciatom. Takrat je bila navada, da so mlade pripravnike preoblekl v redovnike in jih poslali razne dežele Južne Amerike, kjer so se v novem okolju prilagajali na svoje bodoče delo. V teh letih sem spet doživel dve hudi krizi poklica. Enkrat sem že imel napisano prošnjo za izstop iz družbe. Te krize so me utrdile za poznejše napore pri ustanavljanju Don Boskovega mesta za mladino. Menim, da me je Bog hotel skovati v svoje ponižno orodje, da si ne bi kaj domisljal... Mladinsko mesto je namreč samo božje in ne moje delo!

DON BOSKOVO MLADINSKO MESTO

Tri stvari so me privedle k zapuščeni mladini. Najprej neke vrste duhovno razočaranje nad svojim delom v zavodu. Življenje in delo v njem je bilo s človeškega vidika lepo in uspešno. Ustanovil sem razen tega klub za bivše gojence, ki so se radi vračali v zavod. Kulturno in športno življenje je bilo vzorno. Toda zanimanje za krščanske duhovne vrednote je bilo pri njih neopazno. Kaksen smisel ima pri njih moje duhovniško delo?

Drugo, kar me je vodilo k cilju, pa je bilo tole. Iz zavoda sem hodil maševat v skupnost nekih redovnic, ki so delale med reveži v predmestju. Med njimi so začeli delati tudi protestanti. Zatekel sem se k Mariji. Vsak večer sem s kipom fatimske Matere božje obiskal nekaj družin. Spremljale so me tri redovnice z nekaj gojenkami. Vstopali smo v tiste koče in brloge. Vsak večer je Marija

obiskala deset družin. Med obiskovanjem smo peli, molili rožni venec, nato pa sem po ročnem zvočniku sredi skupine barak nagovoril ljudi in jim oznanjal evangelij. V štirih mesecih sem obiskal 950 družin. Spoznal sem obupno bedo teh ljudi. Uvidel sem tudi, da ti reveži ne morejo doumeti božje ljubezni, če jim drugi kristjani te ljubezni ne izpričujejo z dobrimi deli.

Tretja stvar, ki me je končno privedla medreveže, je bila tale: Neki bivši gojenec je zaradi bližnjih volitev sklenil postaviti med barakarji šolo. Moj klub bivših gojencev je pristopil k delu.

Tako me je Bog pripravljal in določil uro mojega dela med najbolj zapuščenimi. Po štirih mesecih romanja po barakah sem se odločil, da se dam popolnoma revežem.

BOG JE PRIŠEL MED LJUDI V HLEV

Šola, ki jo je „postavil“ klub bivših gojencev, je bila v najem vzeti prednji del velike barake, v katere drugem delu je živila devetčlanska družina. Poprej so imeli v tem delu svoje bogoslužje protestanti. V tej baraki smo 3. aprila 1961 ustanovili kapelo in šolo. Prisotni so bili predstavniki oblasti, naš inspektor in predsednik kluba bivših gojencev. Slovesnost je obstajala v tem, da smo vpisali v zvezek prvih 80 učencev. Nihče od nas niti sanjal ni, da se je s tem začelo mladinsko mesto.

Šentrupert

Urejen veroučni prostor je pogoj uspešnega srečanja duhovnika in otrok v veroučnih urah. Prostor mora oba spreteti: katehetata in učenca verouka. Dušna pastirja v Šentrupertu sta iz stare učilnice naredila prijazen prostor, topel in domač. Vendar ta prostor ne zadošča potrebam tamkajšnjega pastoralnega dela. Preurediti bodo morali še en prostor v bližini župnišča; za to že imata lokacijsko dovoljenje, izdelani pa so že tudi načrti, zdaj pričakujejo še gradbeno dovoljenje.

Baraka je bila brez vode in elektrike. Nekaj klopi so nam podarile salezijanske sestre. Maševati v baraki ni bilo mogoče: mizo za oltar sem postavil pod drevo pred barako. Ko smo dobili električno razsvetljavo, sem pričel z večerno šolo za mlaude delavce in delavke. Po šoli sem vsak večer pobral žarnice, sicer bi izginile. Prvih osem let je bilo to okolje še vedno tako razčlovečeno, da sem moral prositi policijo, da je vzdrževala red po večerni šoli, po sestankih ali slovesnostih.

Cez dve leti smo začeli graditi prve stavbe deskega mesta. Danes se 2100 fantov in deklic pripravlja za življenje v petih lepo urejenih stavbah.

DON BOSKOVO MLADINSKO MESTO

Ernest Saksida je še vedno edini odgovorni v „mestu“, ki živi in deluje že 15 let. Mesto pa dejansko vodijo njegovi fantje in dekleta. V njem vlada vzoren red. Vsi »meščani« so prizadetni v različnih šolah, delavnicah, športu, televadbi, prihajajo domov iz različnih služb v mestu. Izgradnjo človeka v njih dopoljuje Kristus s svojim naukom, zakramenti in evharistično daritvijo.

Ta socialna ustanova je spremenila lice trem revnim predelom mesta Corumbá. V njej vstaja nov red, ki pogumno gleda življenju iz oči v oči. Zaveda se, da sonce ne vzhaja več zanj zaman.

OČE ERNEST — VEČNI PROSJAK

Budžet mladinskega mesta je zelo zahteven in vedno hitro izčrpan. Oče Ernest je postal tudi projekat. Poznajo ga v San Paulu, Rio de Janeiru, po Italiji, Španiji, ZDA: prosi kakor don Bosko za svoje mlaude ljudi, da bi postali zares ljudje...
stk

Skupnost

komaj postajamo

Če se nam zdi tako ali ne, vendar je res: skupnost komaj postajamo. To je tista resnica, ki jo vsakdanje življenje odplavlja, pa jo moramo vedno znova iskati. To smo storili tudi slovenski salezijanci letos 25. februarja. To je bil dan inspektoiralne skupnosti. Skupaj s svojim inspektorjem Štefanom Žerdinom smo ob oltarju, pri mizi in v pogovoru odkrivali, da nadaljujemo odrešenjsko poslanstvo le toliko, kolikor smo eno.

BRATJE, PODAJTE SI ROKE...

Včasih se sprašujemo, zakaj smo mi kristjani v cerkvi pri bogoslužju tako skupaj, zunaj v vsakdanjem življenju pa smo bolj narazen. Kadar se pogovarjamo z Bogom, nas ne moti, da smo sicer ločeni. V sodobnem življenu je tako zadržanje nepojmljivo. In mi bi hoteli, da bi bili najprej eno v vsakdanjem življenu, in komaj potem bi naj šli obhajat edinstvo s Kristusom in lomit božji kruh. Zdi se, da je celo Kristus tako žezel. Tistega dne pa mi je še neka druga misel vrela po glavi. Nisem bil kos, da bi jo presodil. Lepo število se nas je zbralo ob oltarju. Bilo je res sodelovanje, sopolušanje, sopregevanje... Inspektor je pred obhajilom pristopil k vsakemu sobratu in novincu, mu stisnil roko in nekaj zašepetal. Prav to predstojnikovo nenehno približevanje in pristopanje nam je tako prisrcu... in mi ga z veseljem sprememamo... Toda, kako da ne zmoremo take skupnosti v vsakdanjem življenu, da se tam vsi

tako hitro razpršimo? Zakaj se sredi vsakdanjika ne približujejo in ne pristopamo tako drug drugemu? Ali ni tudi to sporočilo Gospodovih ust: samo v njem je edinost, samo on premaguje vse ovire, samo on odpravlja vse razdalje, samo on očiščuje... Namah mi je postal vse jasno kar poletni dan. In bil sem vesel te tako človeške liturgije, razveselilo me je to tako močno pretakanje življenga po naših stisnjениh kapilarah. Še si bomo v Bogu podajali roke in šepetali drug drugemu, še bomo sodarovali, sopolušali, še bomo somaševali, še sopregevali, nekega dne pa pa le želja postala stvarnost, prizadevanje čista Bit in hrepenenje Sreča.

DOMAČE SVETIŠČE CERKVE

Potem smo bili še dva dni skupaj. Že prvi in nato še drugi dan smo se pogovarjali o »domačem svetišču Cerkve«, o »Cerkvi v

malem«, o družini. Da bi bil naš pogled bolj prodoren, smo povabili jezuita iz Zagreba Josipa Weisgerberja, ki vodi tamkajšnji družinski institut. Lahko bi rekel, da ima pogled na družino, kakor se razvija po vsem zahodnem svetu. Dokumentirano nam je pokazal, kako mnoge družine, kljub vsem sodobnim poplavnim tokovom, živijo pravo družinsko življenje. Prav te družine, ki so se zavestno odločile za korenito družinsko življenje, pomagajo Cerkvi in sodobnemu svetu iskat pravo podobo. Če Cerkev doživlja kritiko na račun svojega nauka, še ne pomeni, da je za staro šaro. Tako bi mislil le tisti, ki ne pozna življenga, ki ne ve, da zrno vzkljije že pred tem, ko se kal pojavi. Prav v tej »črnini« Cerkve klije nova podoba družine.

Tudi naš sobrat Valter Dermota je pokazal, kake možnosti imajo starši, zlasti v prvih letih zakona, in kake čudeže lahko naredijo v prvih letih življenga svojih otrok. Pa ne se prestrašiti: ti »čudeži« se vidijo veliko pozneje, vsakdanje življenje je zmeraj pisano in dramatično. Kdor prebira tudi v našem Vestniku Dermotove vzgojne članke, bo lahko že maršikaj sklepal.

Še posebej se da veliko narediti ob krstu otroka. Starši naj ne bi tega zakramenta kar tako preprosto jemali. Ker otrok še ni prišel do razuma, se morajo oni toliko bolj zavestno odločati. Potrebne so posebne kateheze, kar je je potreben vsakdo, preden stori kak pomemben korak. O tem je lepo spregovoril rakovniški župnik Tone Rožmarič.

ALI RES ČUDEŽI?

Misko Krämer je postal že kar na stalni gost. Hitro smo uvideli, da je pravi specialist za sveto pismo, zato ga radi povabimo. Razlagal nam je, zakaj je Jezus delal čudeže. Vsak prerok se je moral »legitimirati« z nekimi znamenji, drugače ga ni bilo dolžan nihče poslušati. Toda ta prerok je delal čudeže celo v soboto. To je Jude preveč vzrevjevoljilo. On je hotel pokazati, da je Gospodar tudi sobote, katere izpolnjevanje je bilo zunanje znamenje zaveze med Bogom in izraelskim ljudstvom. Toda Judje so zakrnili svoja srca pred očividnostjo Kristusove božje moči. Zavalili so kamen pred njegov grob in ga zapečatili. Niso še vedeli, da more On tudi grob spremeniti v življenje...

Tako iz groba vstaja vedno novo življenje, če umiram svetu v Kristusu.

St. Hočvar

**V obrti
sv. Jožefa
v spomin
Alojziju
Plazarju**

BODI PONIŽEN, SRČEN IN KREPAK!

Klub mrzlemu nedeljskemu jtru, ko je začel celo naletavati sneg, je popoldansko sonce 8. februarja zvabilo marsikoga iz hiše. Čemu ne, saj starši radi vidijo, če se njihov otrok izkaže pred drugimi.

Želimelska dvorana se je napolnila z mladim živžavom z Iga, Tomišlja, Golega, Pijave Gorice in Želimljega, med katerimi si lahko opazil tudi starejše »otroke«.

Vabljeni so bili vsi, »ki želijo biti mladi«, zato ni čudno, da smo bili precej heterogeni.

Namen tega skupnega srečanja je bil, da se tudi mladi iz naših župnij bolj seznanijo z don Boskom, »najsdobnejšim človekom in svetnikom«, kakor so se sami izrazili.

Marsikdo je z občudovanjem opazoval ustvarjalnost najmlajših, ki so se čudovito vživeli v svoje vloge. Vendar moramo pri pomniti, da niso sodelovali le nekateri, ampak kar vsi. Kdor ni bil na odru, tega je privabila pesem, saj današnja mladina jazzu rada prisluhne.

Po enourni akademiji, ki je vsekaga razvedrila, je bil bolj prost

program — pri salezijancih namreč zabava ne sme manjkati.

Prisoten je bil naš »mladi žerjav«, gospod Slobodnik Franc, ki je pritegnil poslušalce. Tam, kjer je opravek s kartami in ponarenjanjem denarja, je namreč hotel biti vsakdo zraven, zato navdušenja ni manjkalo.

Naš sobrat Janez Šantelj je poskrbel za razvedrilo s svojimi izbranimi pesmimi, kot so: Smrkačec, Mizarček, Kranjski Janez, Jurček... Otroci in starejši niso občudovali le petja, ampak je bila bolj privlačna sama izvedba. Poznalo se je, da je že star igralec, ki je imel precej opravka z odrom in glasbo.

Z zaključek pa je bilo potrebno še napolniti želodce, kajti nekatere je še čakal lep kos poti. Za to so župniki velikodušno poskrbeli.

Mladi so bili navdušeni nad srečanjem. Vendar ni manjkala kritika nekaterih, ki so bili nekoli v ozadju. Vsakdo si je želel, da bi se taki dnevi ponovili, vendar s sodelovanjem vseh.

B. Balažic

V cerkvi Marije Pomocnice v Santiago v Čilu se je »dogajalo« slovo od rajnega sobrata pomočnika Alojza Plazarja: z inspektorjem je somaševalo 28 duhovnikov, cerkev pa polna sobratov, gojencev in drugih vernikov. Na grobu mu je potem govoril sobrat tako ganljivo, da so pričujoči zajokali. Obredne molitve pa je v slovenščini opravil naš rojak, salezijanski inspektor za šole, Franc Schnurer, odgovarjale pa so mu slovenske usmiljenke.

Lojze Plazar (1908), doma iz Budne vasi pri Šentjanžu na Dolnem, je prišel k don Boskovim sinovom že kot izučen mizar. Najprej je delal v obrtni šoli na Rakovniku (1938), potem pa na Selu do konca druge svetovne vojne. Po vojni je bil nekaj časa v Benetkah. Punta Arenas na Ognjeni zemlji v Čilu je bil brez mizarija, in Lojze se je odzval ter šel. Vodil je mizarsko delavnico in lepo uspeval v praktičnem delu. Zadnjih deset let je delal kot skromen mizar na kmetijski šoli v Porvenirju. Lani je zbolel in se umaknil v hišo za bolne sobrate v Santiago. Umrl je 19. januarja 1976.

Imel je obrt sv. Jožefa. Posnemal ga je v pridnosti, zvestobi, skromnosti in tihoti. V tem je bil velik človek, sicer pa nepoznan. Radi pa so ga imeli vsi, ki so prišli z njim v stik, ker je tudi on vsakega imel rad. To je skrivnost njegove človeške veličine. To se je izkazalo ob njegovem pogrebu.

f. p.

Kristusova pionirka

S. IVANA PEROVŠEK

V DEŽELI VEČNEGA VETRA

Kamorkoli se ozreš, vidiš samo ravno črto obzorja. Nad njo se vzpenja sivina neba, pod njim vleče in trga oblaka veter, ki ne najde nikjer zavetja, preganja ga večni nemir, zato tudi sam ne da nikomur miru, ne zemlji ne travi ne živali ne človeku... Vse je nekam populjeno, razmršeno, divje skrotovičeno. To je Pampa. Na skrajnem jugu, pred vratimi Ognjene zemlje, si je nemirni človek postavil svoj dom, ki je sčasoma narastel v mesto: Rio Gallegos. Čisto poseben obraz prostrane in pisane Argentine.

Pionirski duh don Boskovih sestrov je prodrli tudi v to deželo. Takoj za njimi so prišle še salezijanske sestre. Kakor veter jih je gnal nemir za dušami.

Ali je kakšen kraj na svetu, kjer ni Slovenc? V Rio Gallegos je gotovo tudi: s. Ivana Perovšek, salezijanska sestra. Mesto je rasto skupaj z njo, saj živi in dela v njem že 30 let.

KJER JE CVIČEK DOMA

Nedeljsko dopoldne je. Ulice Ria Gallegos so prazne, le veter se podi po njih. Ljudje počivajo ali pa so v cerkvi. Med vidnejšimi stavbami tega splošno pritličnega mesta je lep velik zavod hčera Marije Pomočnice. Sestre so v kapeli z gojenkami. V skrajnem kotu za dvoriščem je vrtiček in kurnik. Kokoši kakor povsod na svetu.

— Buenos dias, hermana! Dobber dan, sestra.

Sestra se počasi obrne od kokoši in me pogleda s svojimi lepimi, živimi očmi, ki so razsvetljevali njen stari, a vseeno gladek obraz.

— O, padre! Bi radi kaj jajček? Čisto sveže imam.

— Hvala, dobra sestra. Nekaj drugega me je privredlo k vam. Slišal sem, da ste najstarejši prebivalec v našem mestu. Imate že 86 let. Vem tudi, da niste domačinka, ampak da prihajate iz dežele onkrat oceana. Bi mi hoteli povedati kaj o sebi?

— Nerada pripovedujem o sebi. Toda če bo v kakšno ko-

rist dušam, rada povem o svojem misijonskem poklicu. Pravim o misijonskem poklicu, čeprav me sedaj vidite med kokošmi, a je bil moj sen od mladosti, in sem srečna, da sem misijonarka.

Doma sem iz Slovenije, ki je bila ob mojem rojstvu del Avstrije, sedaj pa je del Jugoslavije. Moja rojstna vas leži južno od Ljubljane, v valoviti deželici, kjer je na vsakem griču cerkvica, pod njo vinogradi in travniki in polja, in kjer razen vode točijo vinčece, ki mu ni takega drugje na svetu, saj bi mu tudi izgovoriti imena ne zmogli: cviček.

KAMORKOLI ZA JEZUSOM

Luč sveta sem zagledala 13. maja 1889, deseta v družini. Imeli smo zelo gorečega župnika Franca Krupestarja, ki je znal vcepiti v mlada srca pobožnost do Marije Device in do Jezusa v evharistiji. Vsako nedeljo je vodil sveto uro. Ustanovil je Marijino družbo. Med prvimi 12 dekleti sem bila tudi jaz. Moj brat Ivan je kmalu nato postal don Boskov sin. Pošiljal nam je Salezijanski vestnik, ki sem ga zelo rada brala. Še posebej mi je ugajalo, ko sem slišala, kako je sveti oče pochlabil delo hčera Marije Pomočnice. Tako je tudi meni prišla želja, da bi vstopila v njihovo družbo. Tedaj teh sester ni še bilo pri nas, in Italijo pa nisem upala. Salezijanec z Rakovnika, Alojzij Kovačič, mi je vlil poguma in kar določil dan, kdaj naj pride v Ljubljano, da bi me moj brat salezijanec spremiljal v Conegliano

v Italijo, kjer imajo salezijanske sestre noviciat. Čeprav nisem razumela besedice italijanščine, sem uživala veselje, ki je vladalo med redovnicami.

MED VOJNO VIHRO

V Conegliano sem prišla februarja 1913, naslednje leto sem prejela redovno obleko, 1916. pa sem se posvetila Bogu s prvimi zaobljubami. Že kot novinka so me pošiljali ob nedeljah v mlađinski dom med deklice, da sem jih asistirala. Naslednje leto pa sem pomagala sestrám v vojaški bolnici v Montebelluno.

Leta 1918 se je fronta tako približala našemu mestu, da smo se morale umakniti v Turin. Porazdelili so nas po raznih zavodih, mene pa so dali v pomoč pri oskrbovanju dečkov padlih vojakov.

Kakšno leto pozneje me je tedanjá vrhovna predstojnica m. Katarina Daghero poslala v Nizzo, kamor so tedaj prišle štiri slovenske deklete, ki jih je spremiljal tedanjí salezijanski inspektor, dr. Franc Valland. Še danes se spominjam teh prvih kandidatk, ki so postale sestre: Alojzija Domanjko, Frančiška Rustja, Angela Dobovšek in Marija Kmetič, ki še živi.

NA OGNJENI ZEMLJI

— Sestra Ivana, kako da ste se podali tako daleč od domovine in te kraje, za katere gotovo niste nič vedeli?

Misijonski poklic sem gojila v duši. Moj brat Ivan je želel, naj bi se vrnila v domovino, da bi se ustanovila naša družba tudi pri nas. Čutila sem se enako nezmožno za delo v domovini kakor za delo v misijonih. Zato sem le molila za misijone in misijonarje in zanje darovala Bogu vse svoje delo in žrtve. M. Clelia pa mi je rekla, naj kar napišem prošnjo in jo položim pred tabernakelj. Tako sem storila.

Bila sem sprejeta med misijonarke. Bila sem srečna. Leta 1923 sem odpotovala v Puntarenas na Ognjeno zemljo, ki spada pod Čile.

V zavodu Marije Pomočnice sem bila perica in vratarica.

V PAMPI VEČNEGA PREPIHA

Leta 1930 sem bila prestavljena v Puerto Deseado v Argentini. To je bila popolnoma nova postojanka. Skupaj še s tremi sestrami smo živele v nekem napol porušenem hotelu: za silo smo ga popravile in namestile v njem prvih 12 gojenk. Zbirale smo okoliško žensko mladino in jo poučevale v katekizmu. V mestu je vladala velika materialna in duhovna

revščina. Morale smo hoditi od hiše do hiše in vabile deklice h katekizmu, da bi jih pripravile na prvo obhajilo. Koliko truda je bilo, da smo privabilo ljudi k nedejški maši. Ko smo nagovarjale žene, naj bi prišle k maši, so nam odgovarjale: Prej bi prišle k nam, zdaj smo se že navadile živeti brez maše.

Večkrat smo šle tudi v oddaljene kraje po dve ali tri sestre z duhovnikom in pripravljalne otroke za krst in obhajilo. To je bilo v času počitnic. Med drugimi sem pripravila na prvo obhajilo žensko, ki je imela že 80 let. Iz tistih krajev sta tukaj dve sestri, ki delata z nami.

V Puerto Deseadu sem bila 14 let.

— In sedaj ste v Rio Gallegos že 30 let?

Sestra Ivana me je medtem peljala v govorilnico in mi posstregla. Prišla je ravnateljica in priposedovala o njej. V Rio Gallegos je že 30 let. Do svojega 71. leta je vodila otroški vrtec, poučevala verouk in bila obenem še kuvarica. Sedaj pa še vedno pridno dela na vrtu in skrbi za kokoši. Ne boji se ne dela ne

mraza. Muči jo samo revmatizem, sicer pa je še vedno sveža, in opazili ste, da ima še vedno dober spomin.

Potem je prisledila tudi s. Ivana. Pogovor je spot stekel.

— Kako je bilo tista prva leta, še kaj poveite.

Od začetka je bilo življenje tukaj res polno težav. V hiši je vsega manjkalo, ni bilo vode, s kurjavo smo imele velike težave, primanjkovalo je zelenjave... Najbolj pa smo trpele zaradi verske brezbrinosti ljudi. Upale smo, da bodo otroci začeli novo dobo verskega življenja, ko bodo versko poučeni. Toda večinoma je vse zamrlo zaradi brezbrinosti staršev.

MOJE ŽIVLJENJE

— Kako gledate sedaj na svoje življenje?

Vsek dan se zahvaljujem Bogu za milost poklica, pa tudi predstojnicam in sestram, da so mi pomagale uresničiti moj poklic in izvršiti svoje misijonsko poslanstvo. Želim darovati svoje življenje v večjo božjo slavo in za rešenje duš.

S. Ivana Peroviček
Med sestrami v Rio Gallegos (s. Ivana je označena s križcem)

Rio Gallegos z velikim zavodom hčera Marije Pomocnice

— V svojem dolgem redovniškem in misijonskem življenju ste si pridobili veliko izkušenj. Kaj bi priporočili za ohranitev poklica?

Močna pobožnost, zvesta pokorčina in življenje, polno vere, upanja in ljubezni do Boga.

S. Ivana je odnesla skodelice, s. ravnateljica pa je medtem določala:

Še pred nekaj leti je s. Ivana hodila vsako nedeljo razen k maši v zavodu tudi v župnijsko cerkev. Odhajala je zgodaj iz zavoda in hodila po ulicah vabit ljudi k maši in jih spremljala v cerkev. Ni mogoče povedati, koliko dobrega je naredila v dolgih letih svojega misijonskega življenja.

Sedaj njena dobrota odseva v skrbi za našo skupnost, ko nam prinaša pridelke svojega vrtička in kurnika, ko nas spodbuja k veštnemu redovniškemu življenju. Pri vsem tem pa noče z ničimer vzbujati pozornosti.

Poslovil sem se z misijo o čudovitih potih božje previdnosti...

Priredil Stk

Stoletnica don Boskovega biltena, Salezijanskega vestnika

Prihodnje leto novembra 1977 bo sto let, odkar je don Bosko začel izdajati svoj Bilten-Bollettino Salesiano z začetnim glavnim naslovom Biblio filio Cattolico — Katoliški ljubitelj knjig. Vseboval je namreč opis in priporočilo katoliških knjig za preprosto ljudstvo, don Bosko pa je dodal še novice od svojih misjonarjev, ki so pred dvema letoma odšli v Argentino. S tem

je hotel seznanjevati svoje prijatelje v svetu z delom njegove družbe po svetu in tudi doma. S 4. številko je nosil samo še naslov Bollettino Salesiano — Salezijanski vestnik. Dal mu je tudi stalnega urednika, Giovannija Bonettija. Naročil mu je, naj bo Vestnik »vez dobrotnikov človeštva« in naj postane »časopis salezijanske družbe« in »glavna

opora salezijanske ustanove in vsega, kar nas zadeva«. — To je Salezijanski vestnik, ki izhaja v 14 jezikih.

Februarja letos so se zbrali v Rimu uredniki evropskih Salezijanskih vestnikov. Med njimi je tudi Stanis Kahne, urednik našega Vestnika. Gre za edinost v različnosti. (Glej foto na zadnji strani ovitka.)

Skozi pesek in vihar v zatisje +

nekej potez iz lika Ivana Špana

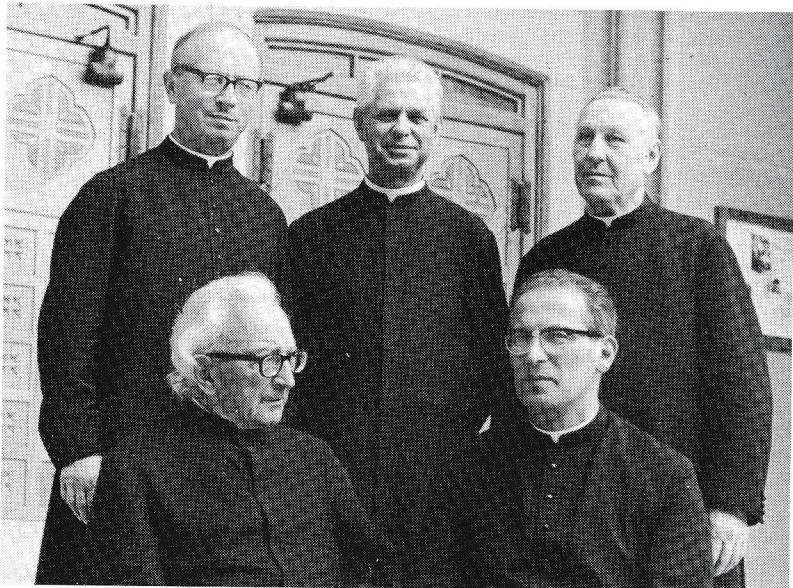
MOŽ POKORŠCINE

Ko je leta 1930 zapustilo Mednarodno visoko teološko šolo v Turinu lepo število salezijanskih novomašnikov, so si vsi želeli, da bi delovali v domovini, v Sloveniji ali na Hrvatskem. Med njimi je bil tudi Ivan Špan. Kot klerik in salezijanski asistent se je pred bogoslovnim študijem uspešno literarno udejstvoval, saj je med drugim napisal igro »Boj z velikanom«. Iskreno si je želel, da bi mogel priti v kak mladinski dom ali konvikt, kjer bi lahko svoje sposobnosti uporabil za vzgojo mladine. Toda zadevo ga je nekaj čisto drugega.

Prav v tistih letih so na Češko-slovaškem odpirali noviciat za Slovake. Čehi so imeli že svojega magistra, nepozabnega Štuhlija. Vendar zaradi velikega števila novincev in mogoče tudi zaradi narodnostnih razlik niso mogli ostati skupaj. Zato so prestojniki v Turinu določili Ivana Špana za magistra na Slovaškem. Lahko si mislimo, kako je ta odločitev delovala na mladega duhovnika: vseh njegovih apostolskih sanj je bilo konec in čakala ga je trda resničnost učenja novega jezika in dela med nepoznanimi ljudmi.

Imel sem priliko govoriti z mnogimi slovaškimi salezijanci, ki so šli skozi šolo Ivana Špana. Vsi so se več kot laskavo izrazili o njem in pripovedovali celo vrsto zanimivih zgodb, ki so pričale o tem, kako se je mladi magister novincev znal vživeti v slovaško dušo. Po vsem sodeč je bil na Slovaškem izredno uspešen in priljubljen. Toda tudi tega je bilo kmalu konec.

Leta 1937 so predstojniki želeli postaviti v jugoslovansko salezijansko provinco novega inšpektorja. Zdelo se jim je najbolj primerno, da bi na to mesto postavili mladega, z izrednimi uspehi uveljavljenega Ivana Špana. To je bil izredno težaven položaj: na Slovaškem so ga vsi čislali in visoko cenili. V Jugoslaviji pa so bili duhovi precej razgreti in nihče ni vedel, kako ga bodo sprejeli. Uspeh in priljubljenost na Slovaškem še nista bila porok za enak sprejem v domovini. Toda kljub velikemu odporu, ki ga je

Ivan Špan: prvi na desni, stojec

čutil proti tej novi službi, je sprejel pokorščino in prišel v Ljubljano.

POLITIKA OČENAŠA

Komaj štiri leta je vodil jugoslovansko salezijansko provinco in že je izbruhnila II. svetovna vojna. To je bila izredno težka preizkušnja, zlasti za tiste, ki so bili na vodilnih mestih.

Kakor povsod so tudi med slovenskimi salezijanci nastopili časi za osnovne odločitve. Mnenj in prepričanj je bilo več. Vsak se je skliceval na svojo vest kot zadnje vodilo svojega ravnanja. Niti konstitucije niti pravilniki ne govorijo o takih izjemnih položajih. Vsak se je moral sam odločiti. Nekateri so se v tej stiski obrnili na svojega predstojnika Ivana Špana, drugi so menili, da to ni stvar pokorščine in redovne discipline.

Inšpektor Ivan Špan je imel v tem pogledu jasne ideje. Gledal je na don Boska, ki je živel v času italijanskega boja za združitev. Na eni strani je bila papeška država, ki je branila svojo samostojnost, z druge strani pa je bila savojska monarhija, ki je z Garibaldijem korakala proti

Rimu in hotela papeško državo priključiti Italiji. Zdalo se je, da je tisti, ki je za združitev Italije, proti papežu. Toda don Bosko je kot zgodovinar jasno videl, da združitev Italije ni bilo mogoče preprečiti in je zato skušal na tiste, ki so vztrajali pri dotedanjem stanju, vplivati za popuščanje. Don Bosko je spoštoval papeža in ljubil svojo domovino. Zato je želel, da bi se stvari pravilno uredile. Ni mu šlo toliko za politiko kot mnogo bolj za ljudi, ki so kot kristjani in kataličani morali pravilno krščansko živeti. Vsem je skušal pomagati, da bi bili dobri kristjani in zvesti državljanji. Ponavljal je: moja politika je politika očenaša. V očenašu pa prosimo: pridi k nam tvoje kraljestvo. To pomeni, da naj se v vsem in povsod izvrši božja volja in uresničijo božji načrti.

Inšpektor Ivan Špan se je odločno zavzemal za stališče, da je treba v težkih in kritičnih časih skrbeti za ljudi, ki trpijo zaradi novih okoliščin. Uresničiti je treba politiko očenaša, ki najprej prosi za vsakdanji kruh in ga potem tistim, ki so ga potrebnii, tudi po možnostih lomi. In ta kruh in

to pomoč je treba nuditi tistim, ki so v največji stiski in so pomoči najbolj potrebeni.

To don Boskovo stališče pri mnogih sobratih ni naletelo na razumevanje in so ga zato ožigosali kot človeka, ki ne pozna položaja in časov. Toda poznejši dogodki so pokazali, da je imel prav on prav in so bili v zmoti drugi.

VELIK PRAKТИK

Ob nastopu svoje službe se je znašel pred dejstvom, da so bili sobratje zaradi idejnih usmeritev njegovega predhodnika Fránska Wallanda razdvojeni: mladi so ga navdušeno kovali v zvezde, starejši pa so zlasti zaradi ekonomskih težav, v katere je zašla inšpektorija, pozivali k previdnosti in odpovedi marsikateremu velikemu načrtu. Inšpektor Ivan Špan ni ničesar prepovedoval, temveč je vsakemu prikazal resnični položaj in ga povabil k razsodnemu ravnanju. To sklicevanje na resnične možnosti je tudi najbolj vnete postavilo na realna in doseglo usklajanje načrtov z danimi možnostmi:

Trudil se je, da je vsakemu pokazal, kako se zanima za njegove načrte in kako bi mu bilo ljubo, če bi jih mogli uresničiti. Ker je bil velik in močan kot hrust, je položil vsakemu roke na ramena. Toda to polaganje je bilo precej boleče, ker se ni zavedal, da je njegovo ljubkovanje kar močan udarec.

Toda glavne naloge in glavno reševanje položaja je nastopilo po vojni. Mnogo sobratov je padlo, drugi so zapustili svoja mesta, vsi so se pa znašli v čisto novih okoliščinah. Za nas salezijance je bil to izredno težak položaj: iz vzgojnega dela v zavodih smo se morali vživeti v dušnopastirske delo na župnih. Tega nihče ni bil vajen. Prav zato je bilo modro, mirno in pametno vodstvo najbolj potrebno. In to vodstvo so sobratje dobili pri svojem predstojniku.

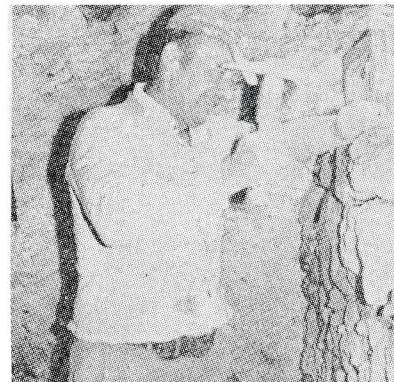
Ker so bile zveze z materno hišo prekinjene, je moral inšpektor v skoraj vseh primerih sam odločati. Zdi se, da je to nalogu izredno dobro opravil. Predstojniki so imeli vanj zaupanje in sobratje tudi.

Namesto da bi sam delal načrte, je znal sprejeti kot svoje zamisli svojih bratov. Res je, da so bile take ideje razbremenjene vseh velikopoteznosti, toda vsak je imel občutek, da so njegovi misli posvetili pozornost in jo upoštevali. Tudi to je značilno za dobrega praktika.

Valter Dermota

Delavni kladivar

U spomin na rajnega sobrata pomočnika Matija Sluga

Matija-zadovoljni zidar

Na Opčinah pri Trstu se je 21. februarja letos poslovilo od salezijanskega sobrata pomočnika Matija Sluga devet škofijskih duhovnikov in nad 70 slovenskih in italijanskih saleziancev.

Za redovno življenje v don Boskovi družbi se je odločil v svojem 30. letu. Kar osemnajst let je preživel v naših zavodih v Benetkah. Umrl je naš Matija Makabejec, se je slišalo med številnimi sobrti, ki so prišli na njegov pogreb. Matija Makabejec, Kladivar, to je zaslужena pohvala, pravo odlikovanje zanj, ki je bil vse življenje trdno zvest svoji veri, zaobljubam in svoji domovini.

Bil je zelo navezan na svojo Istro, na Šmarje pri Kopru, kjer je vzorno preživel prvo polovico svojega življenja. Takoj po vojni so ga celo predlagali za kandidata v domači krajevni skupnosti. Matija si je raje izbral don Boskovo skupnost in bil povoden graditelj: vrtnar, zidar, potrebi tudi kuhar in šofer, vedno pa zgleden redovnik.

Na lastno željo je pred šestimi leti prestopil v slovensko inšpektorijo in delal najprej v Marijanšču na Opčinah, potem v Želimljem, pa še na Trsteniku, v Boštanju in nazadnje spet na Opčinah. Zadnje leto mu je bil zelo

pri srcu novi dom za hrome na Opčinah: pomagal je pri dograditvi, da bi čimprej služil ubogim na telesu.

Božji arhitekt ga je poklical k sebi, ko je ravno belil neko sobo v Marijanšču.

Svoje kladivarstvo je pokazal prav vsak dan s svojo krepko in prepričljivo besedo in še bolj s svojim delom in vsem življnjem. Bil je borec za evangeljska načela.

Ceprav je mnogo let živel v Benetkah in je imel veliko pričlosti, da bi poromal v salezijanski Rim, v Turin k Mariji Pomocnici in don Bosku, tega ni hotel nikoli storiti prostovoljno. Pred dvema letoma so ga s težavo prepričali, da se je pridružil romarjem v Turin. Tam je višjemu predstojniku povedal, da rajši don Boska živi, kot gleda.

Ko se je iztekalо sveto leto, so ga sobratje pregovorili, da se je odločil za romanje v Rim. Pričoval je ob povratku, da ga je dolga pešpot od sv. Petra do sv. Pavla stala več, kot če bi si plačal taksi. Otročad in razni poulični nemaniči so izrabili dobrodušnega romarja, da je vse razdal, kar je imel.

Podobnih spominov je veliko v njegovem življaju.

Fr. Štuhec

Pogrebni sprevod na Opčinah pred Marijanščem

DROBNE

od tu in tam

»KONCIL« SALEZIJANSKIH ŠKOFOV

Letos januarja so se zbrali v salezijanskem Centru salezijanski škofoje, skoro vsi misijonarji v tretjem svetu. Pavel VI. jih je v avdienci 21. januarja takole navoril: »Vemo, dragi bratje, za vašo stisko in za težke probleme, ki jih morate reševati na pragu novega sveta. Zato je potrebna prenova, novi, široki, moderni pogledi... Vse to pa ni brez tveganja.

Prav zato so se zbrali salezijanski škofoje na svoj »mali misijonski koncil«, da bi poslušali, govorili, razpravljalni, molili in skupno odločali in reševali probleme. Vseh je bilo 20: 7 iz Indije, 4 iz Brazilije, 2 iz Paraguaja in po 1 iz Čila, Ekvadorja, Etiopije, Mehike, Tajske, Venezuela in Zaira.

Predavali so jim najboljši misijonski strokovnjaki iz univerze za širjenje vere in iz salezijanske univerze: o misijonskem de-

lovanju v sedanjem času, o smislu misijonov, o nekršanskih verstvih, o ekumenizmu ipd. Predavanjem so sledila razpravljanja po delovnih skupinah, izmenjanja izkušenj, medsebojno obveščanje. Sedem ur na dan od 12. do 24. januarja. Najbolj živahno je tekla beseda ob konkretnih problemih: misijonski poklici, so-

Salezijanski misijoni po abecedi

IRAN

POVRŠINA — 1,650 MIL. KM²
PREBIVALCEV — 30 MILIJONOV
KATOLIČANOV — 24 TISOČ
V % — 0,1

Iran ali Perzija je muslimanska dežela. Nekoč je bilo v njej cestoče krščanstvo. Ostali so samo ostanki. Sedanja vlada rada vidi kulturno in vzgojno delovanje katoličanov. Salezijanci imajo v Teheranu višjo gimnazijo, ki je na zavidljivi višini.

IZRAEL

POVRŠINA — 21 TISOČ KM²
PREBIVALCEV — 3 MILIJONE
KATOLIČANOV — 92 TISOČ
V % — 3

Salezijanci imajo važne tehnične in obrtne šole v Betlehemu in Nazaretu in teološki študentat. V teh šolah so Arabci, kristjani in muslimani. Od leta 1891 so v Palestini tudi hčere Marije Pomočnice, med njimi je bila tudi sedaj že pokojna Slovenka s. Marija Žitek (1966).

Znameniti salezijanci: sobrat pomočnik Simon Srugi, umrl v službi svetosti.

JAPONSKA

POVRŠINA — 372 TISOČ KM²
PREBIVALCEV — 110 MILIJONOV
KATOLIČANOV — 360 TISOČ
V % — 0,3

Evangelizacijo Japonske je začel sv. Frančišek Ksaver (1549); nekaj desetletij pozneje je bilo

delovanje salezijanskih sester, laikov, sotrudnikov, vzbujanje poklicev na terenu.

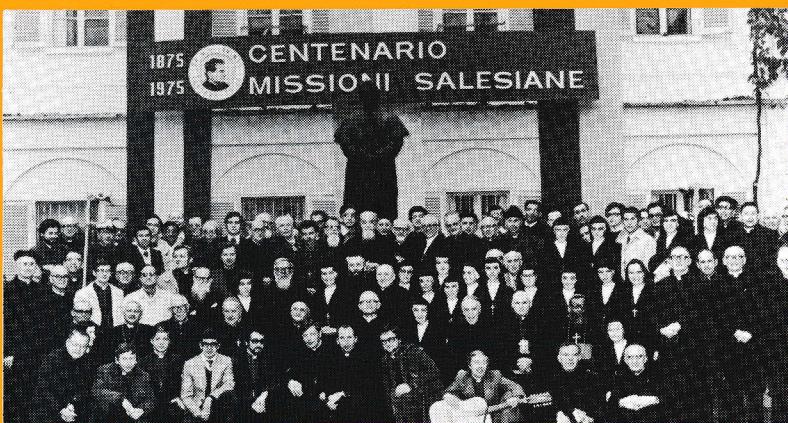
Shod salezijanskih škofov je bil prvi v zgodovini naše in tudi drugih redovnih družb: salezijanska družba ne prepušča svojih škofov osamljenosti. Delajo za Cerkev, za njeno rast, toda ostajajo don Boskovi sinovi. To je zelo plastično izrazil indijski škofov D'Rosario: Otročiček, ki se je vedno držal sarija svoje mame, se je nekega dne izgubil. Jokajoč je blobil po vasi in vsakega vprašal: Si kje videl mojo mamo brez mene? — Tako se počutijo salezijanski škofoje glede na svojo družbo: ne upajo in ne morejo brez nje.

že 150 tisoč kristjanov. Nato je preganjanje zatrllo Cerkev na Japonskem. Šele leta 1850 so prišli spet misijonarji na japonske otroke. — Salezijanci so začeli svoje misijonsko delo leta 1928, naslednje leto pa še hčere Marije Pomočnice. Salezijanci so ustavili posebno družbo sester, Usmiljenke iz Mijazakija, ki jih je že 400 in delajo tudi na Koreji in v Braziliji med japonskimi emigrantmi. Salezijancev je 200 v 28 ustanovah, HMP pa 350 v 24 ustanovah: razne vrste šol, mladinski domovi, župnije ipd.

JUŽNA AFRIKA

POVRŠINA — 1,221 MILIJON KM²
PREBIVALCEV — 22 MILIJONOV
KATOLIČANOV — 1,5 MILIJONA
V % — 7

Južno Afriko so odkrili Portugalcji (Bartolomeo Diaz, 1488), kolonizirali pa šele leta 1600 Hollandci, ki so se jim pridružili Francozi. Oboji so se zlili v ljudstvo Burov. Leta 1961 je Južna Afrika postala neodvisna od Anglije. Večina prebivalcev pa je Bantu, afrikanskega porekla. Katolička Cerkev, ki se zavzema za enakopravnost vseh in je proti rasizmu, ima velike težave, po-

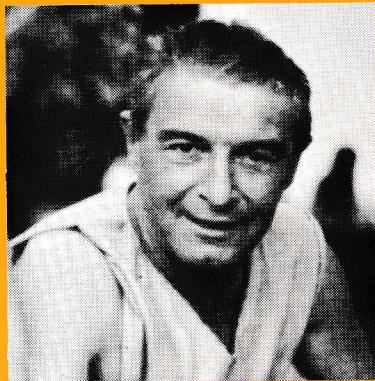

Stari in novi misijonarji in misijonarke pred don Boskovo hišo v Valdoccu.

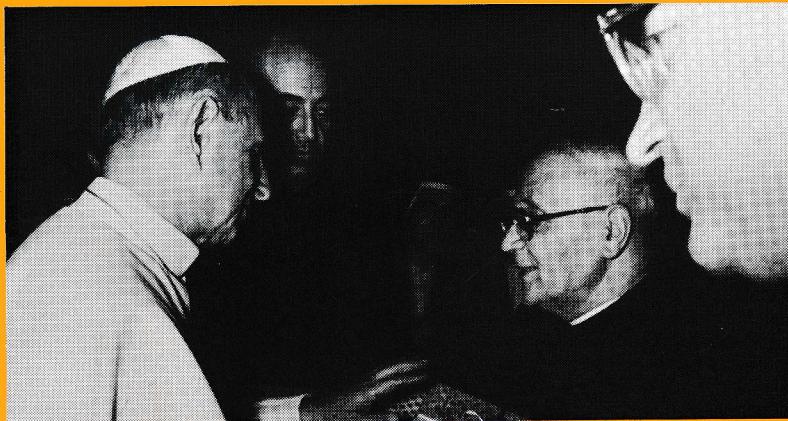
SLAVJE STOLETNEGA JUBILEJA SALEZIJANSKIH MISIJONOV

Novembra 1976 so bile v materni hiši v turinskem Valdoccu slovesnosti 100-letnica salezijanskega misijonskega dela, ki ga je začel don Bosko s prvo odpravo v Argentino prvih 10 misijonarjev, s poznejšim kardinalom Caglierom na čelu.

Jubilejna odprava misijonarjev na vse strani sveta je to pot štela nekaj manj kot 100 saleziancev in okrog 50 hčera Marije Pomočnice.

Salezijanski sotrudnik, Giuseppe Maggi, drugi Schweitzer, že 30 let zdravnik v Kamerunu v Afriki: organiziral je že pet bolnišnic, sedaj gradi šesto.

Vrhovni predstojnik Luigi Ricceri poklanja spominske darove papežu Pavlu VI. na avdienci 22. novembra 1975.

sebno na vzgojnem področju. — Salezijanci so prišli v Južno Afriko že leta 1896. Sedaj imajo 5 vzgojnih zavodov. Tudi hčere Marije Pomočnice delajo tam že od začetka stoletja.

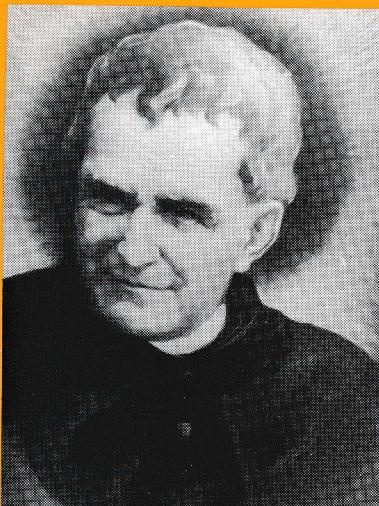
KOREJA (Južna)

POVRŠINA — 98 TISOČ KM²
PREBIVALCEV — 32 MILIJONOV
KATOLIČANOV — 800 TISOČ
V % — 2,5

Korejci so po večini budisti, konfucionisti in animisti. Krščanstvo je prišlo medenje iz Kitajske v 18. stoletju. Prestali so strahovita preganjanja. Evangelizacija v Južni Koreji lepo napreduje. — Salezijanci so prišli iz Japonske leta 1954, imajo 4 hiše, od teh 3 v glavnem mestu Seulu: šole in mladinske domove, zraven pa še župnije. Svoj naraščaj vzugajajo avtonomno. Vodijo tudi škofijsko malo semenišče. — Hčere Marije Pomočnice so prišle leta 1957. Imajo 3 hiše za vzgojo deklic.

»Družinsko ognjišče« hčera Marije Pomočnice v Seulu na Koreji za vzgojo mladih mater.

ALI GA POZNATE ?

Črtice iz don Boskovega življenja

26. Kako je glasnik Marije Pomočnice pomagal don Bosku pri spreobračanju fantov

Zucca, gojenec klasične gimnazije, je bil zelo bolan. Prikazala se mu je Mati božja. Govorila je z njim in mu dala naročila za razne prebivalce Oratorija, tudi za don Boska. Ob slovesu ga je ozdravila.

Ozdravljeni bolnik je hotel iti takoj k vsakemu in mu osebno izročiti Marijino naročilo. Toda ura je bila že pozna, zato ga bolničar ni pustil iz bolniške sobe. Deček je zato povedal bolničarju imena tistih, ki naj bi prišli k njemu, da jim pove Marijino naročilo.

Vsi so drug za drugim prihajali, nekateri preplašeni, drugi radovedno. Le sošolca Gastaldija ni bilo. Prav tega je Zucca še posebno pričakoval.

Ko je končno prišel, mu je Marijin glasnik povedal njen naročilo: Prosim te lepo, spravi se z Bogom.

Don Bosko je prav tedaj spovedoval v zakristiji. Gastaldi je ubogal in šel v zakristijo, da bi opravil spoved. Postavil se je v vrsto in čakal. Kmalu se je naveličal čakati in se vrnil k Zuccu v bolniško sobo: Prijatelj, opravil sem spoved.

Marijin glasnik ga je ostro pogral:

Lažnivec! Misliš, da te nisem videl? Šel si dol, pokleknil pred Marijin oltar, se postavil v vrsto, nekaj časa čakal, nato si se naveličal in odšel, ne da bi se spovedal. Vrni se v cerkev in ne zlorabljal božje milosti. Pojdi, Gastaldi!

Gastaldi je šel. Medtem je Zucca, kakor da bi ga videl, sam pri sebi govoril: Sedaj gre po stopnicah, je že pod stebriščem, odpira vrata v zakristijo, pokleknil je, gre k spovednici, sedaj se spoveduje pri don Bosku. Dobro.

Gastaldi je bil nekaj minut pozneje spet v bolniški sobi. Deček mu je z zadovoljstvom rekel: Sedaj si pa res lahko vesel. Bodi priden. Marija mi je povedala, da ti je samo dvoje dano na izbiro: ali se poboljšaš ali pa te bo zadela stroga kazen.

Gastaldi je ostal zvest besedi in postal dober fant.

*

Sestanek urednikov SV v Rimu

Kakor so bili nekoč v Betlehemu ponižni in revni pastirci glasniki Matere božje, tako je svoja naročila krščanskemu ljudstvu znova in znova sporočala po prav tako revnih in skromnih pastircih v Lurdu in Fatimi. Tako je tudi po don Boskovih dobrih fantih sporočala svoje želje, da bi vsi še bolj ljubili njenega Sina, Jezusa.

27. Kako je neki ministrantek kot božji glasnik don Bosku razrešil problem, ki ga je mučil med mašo

Nekega dne se je don Bosko pripravljal na sveto daritev. Kot dober duhovnik je poskušal pred mašo odložiti vse svoje velike in majhne skrbi. Tistega dne pa je ponesel s seboj k oltarju veliko skrb za Cerkev in se je nikakor ni mogel otresti. To se je očitno poznalo, ko se je motil v kretnjah in zatikal pri molitvah.

Ministriral mu je eden izmed najmanjših fantov. Bil je tako angelsko zbran, da bi celo angeli bili ljubosumnji nanj.

Ko se je don Bosko vrnil v zakristijo in medtem molil Benedicite, je stopil k zakristijski kredenci in počasi odlagal mašno obleko. Fantku, ki mu je ministriral, je na besedico „prosit“, odgovoril „Deo gratias“. Ko pa je že hotel sneti z obešalnika biret, ga je fantek potegnil za suknjo, se povzpel na prste in mu zašepetal na uho:

V zadevi, ki ste jo imeli v mislih med mašo, naredite mirno, kakor ste se odločili.

O čem govorиш? ga je vprašal don Bosko.

O tisti stvari, ki ste jo priporočili pri maši.

Kako pa veš za to, kdo ti je kaj povedal?

Fantek se je vznemiril in zardel. Ni več rekel besedice. Don Bosko je spoštoval dečkov molk. V srcu pa se je razveselil: hvalil je Boga, da je poslal Oratoriju take dečke in da je po tem angelčku v človeški podobi dobil odgovor na zomatano vprašanje.

Ko je po precej dolgi zahvali po maši poiskal svojega ministranta, ki mu je v božjem imenu dal odgovor na njegov problem, ga je našel v skupini dečkov vsega zavzetega pri igri.

*

Spet se je ponovilo, kakor je dejal Modri: Gospod je govoril po ustih mladih. Fantkov nasvet je vseboval zelo važno odločitev za duhovno rast Cerkve. Don Bosko je še enkrat goreče ponovil zahvalno pesem mladeničev v ognjeni peči: Slavite Gospoda, Gospodovi duhovníci, Gospodovi služabniki, slavite Gospoda!

Fr. De la Hoz-V. Dermota